

1. Kaupunginvaltuusto

tiovaunujen rahastajat valittavat istuimien kylmyyttä ja vetoisuutta. Näyttää siltä, etteivät kaupungissa käytössä olevat linja-autot ja raitiovaunut ole lämpötekniillisesti ilmastoon sopeutettuja, sillä leudommalla säällä sattuu usein, että vaunut ovat hankalan kuumia, ja ovatpa matkustajat saaneet vammojakin istumapaikkojen alla sijaitsevista ylikuumenetuista pattereista. Liikennelaitoksen lautakunta mainitsi, että joukkokuljetukseen käytettävien liikennevälineiden lämmityksen ja ilmanvaihdon ratkaiseminen on osoittautunut erittäin vaikeaksi. Tämä koskee etenkin ääriolosuhteita niin talvella kuin kesälläkin. Liikennekalusto on pyritty varustamaan sellaisin lämmitys- ja ilmanvaihtolaittein,

jotka vastaavat ainakin hankkimisajankohdan kohtuullisia teknillisiä vaatimuksia. Kaluston vanhetessa jäädään luonnollisesti jälkeen kehityksen aiheuttamasta kasvavasta vaatimustasosta. Lisäksi heikkenee laitteiden teho iän mukana. Hankinnoissa joudutaan yleensä turvautumaan erikoistilauksiin ja liikennelaitos on kehittänyt voimakkaasti uusimman kaluston lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteita yhteistyössä autoja toimittaneiden koritehtaiden kanssa. Lautakunnan käsityksen mukaan viimeksi hankittujen linja-autojen lämmitys ja ilmanvaihto täyttävät sekä matkustajien että henkilökunnan vaatimukset. Valtuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (12.2. 144 §, 15.10. 730 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Teurastamolaitos

Eläkkeet ja hautausavut. Eläkkeiden yleiskorotuksen johdosta ao. määräraha ei riittänyt, minkä vuoksi valtuusto oikeutti teu-

rastamolaitoksen v:n 1968 talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen käyttämään eläkkeisiin ja hautausavustuksiin 354 800 mk (29.1. 86 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Ylimääräisen koron suorittaminen kaupungin liikkeelle laskemille, indeksiin sidotuille kotimaisille obligaatiolainoille. Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 10.1. vahvistanut valtuuston päätöksen, joka koski 1¼ %:n ylimääräisen vuotuisen koron suorittamista 1.1.1969 lukien kaupungin 1.12.1958, 1.9.1959, 1.2.1961 ja 1.12.1966 liikkeelle laskemien obligaatioiden osalta (12.2. 107 §).

Lainojen ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa Postisäästöpankilta 1 mmk:n suuruisen lainan, joka on maksettava takaisin 30.11.1977 mennessä, jonka korko on enintään 5 prosenttiyksikköä yli Postisäästöpankin kulloinkin 6 kk:n irtisanomisen va-

rassa oleville talletuksille maksaman koron ja joka on molemmiin puolin irtisanottavissa 1 kk:n irtisanomisajoin, Postisäästöpankin 20.3.1969 päivättyyn kirjeeseen liitettyssä velkakirjassa n:o 30143 tarkemmin mainituin ehdoin. Laina hyväksyttiin käytettäväksi satama- ja vesilaitoksen rakennusohjelmien rahoittamiseen. Lääninhallitus vahvisti päätöksen 29.5. (7.5. 311 §, 18.6. 449 §).

Edelleen valtuusto päätti ottaa valtiolta enintään 3 mmk:n suuruisen lainan, maksuaika pitempi kuin 5 v, omakotitalojen sekä henkilökohtaisten osake- ja lisälainojen välittämiseksi asuntotuotantolaisissa edellytetyin ehdoin (9.4. 280 §).

Lainojen myöntäminen. Jäljempänä mainitut lainat päätettiin myöntää siten, että kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään lainojen vakuudet ja vahvistamaan muut yksityiskohtaiset lainaehdot:

Pakilan sairas- ja vanhainkoti-säätiölle uuden sairas- ja vanhainkodin rakentamista varten v:n 1966 talousarvion pääomamenoihin Omakoti-Säätiölle vanhainkodin rakentamista varten merkityistä määrärahoista 250 000 mk:n lisälaina, korko $4\frac{1}{2}$ %, maksuaika 22 v (29.10. 764 §).

A-klinikkasäätiölle nuorisoaseman huoneiston ostamista sekä sen muutostöitä varten v:n 1966 em. määrärahoista ja kertomusvuoden pääomamenoihin sosiaalisiin tarkoituksiin myönnettäviä halpakorkoisia lainoja varten merkityistä määrärahoista yht. 300 000 mk:n suuruinen laina, korko $4\frac{1}{2}$ %, maksuaika 10 v (12.11. 786 §).

Kehitysvammatuki 57 -nimiselle yhdistykselle Kankurinmäen Tukikodin laajennustöistä aiheutuneiden kustannusten suorittamista varten v:n 1968 ja 1969 talousarvioiden pääomamenoihin sosiaalisiin tarkoituksiin myönnettäviä halpakorkoisia lainoja varten merkityistä määrärahoista 725 000 mk:n suuruinen kuoetuslaina, korko $4\frac{1}{2}$ %, maksuaika 30 vuotta mm. sillä ehdolla, että laitoksen kaikki hoitopaikat varataan kaupungin lastensuojeluviranomaisten käyttöön sekä että yhdistykselle aikaisemmin myönnettyjen lainojen Ls 243, Lt 1462 Lc 4 ja Lc 6 vielä maksamatta olevat erät tässä yhteydessä maksetaan kaupungille takaisin (25.6. 500 §).

Stiftelsen Lillesgården -nimiselle säätiölle 93 000 mk:n suuruinen lisälaina helsinkiläisille eläkkeensaajille rakennetun asuintalon rakennuskustannusten rahoittamista varten, vuotuinen korko $4\frac{1}{2}$ %, maksuaika 20 v (26.11. 836 §).

Marian Sairaskoti Säätiölle 120 000 mk:n suuruinen laina säätiön ylläpitämän sairaskodin laajentamisesta aiheutuneiden kustan-

nusten rahoittamista varten, vuotuinen korko $4\frac{1}{2}$ %, maksuaika 20 v (26.11. 835 §).

Miina Sillanpään Säätiölle 60 000 mk:n suuruinen laina, korko $4\frac{1}{2}$ %, maksuaika 10 v Asunto Oy Amos -nimisen yhtiön osakkeiden n:o 106 - 108 lunastamisesta aiheutuneiden lyhytaikaisten lainojen maksamista varten (29.1. 67 §).

Urheiluhallit Oy:lle v:n 1968 talousarvion pääomamenoihin kuuluvista valtuuston käyttövaroista 500 000 mk:n suuruinen laina, maksuaika 20 v ja korko $4\frac{1}{2}$ %, uimahallin ja muiden kuntourheilutilojen rakentamiseksi Kontulan ostoskeskuksen alueelle (26.2. 156 §).

*Eräiden koulujen rakennuslainojen takaa-
minen.* Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Arkadian Yhteislyseon saneeraus-kustannuksiksi välineiden hankintoihin 390 000 mk ja oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Ada Äijälän kouluosakeyhtiön enintään 150 000 mk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiön omistamaan koulukiinteistöön kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 700 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (12.11. 785 §).

Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Kontulan yhteiskoulun toisen rakennusvaiheen hankintakustannuksiksi, joihin sisältyvät kiinteät kalusteet, mutta ei kouluirtaimisto, 1 582 590 mk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan täytetakuksen tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin omavelkaisen takauksen Kontulan Oppikouluyhdistyksen pääomamäärältään enintään 1 424 300 mk:aan nousevien, yhteiskoulun toista rakennusvaihetta varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla,

1) että koulurakennus rakennetaan kaupunginhallituksen hyväksymien rakennus-

1. Kaupunginvaltuusto

piirustusten, työselitysten ja kustannusarvion mukaisesti,

2) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettuja haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 4 629 571 mk:n jälkeiset kiinnitykset,

3) ettei kaupunki takaa valtion myöntämiä lainoja ja

4) että koulurakennus pidetään takauksen voimassaoloajan palovakuutettuna täydestä arvosta. Lääninhallitus vahvisti päätöksen 16.7. (25.6. 501 §, 3.9. 573 §).

Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy:lle myönnettiin uuden opistorakennuksen rakentamista varten yksityisille oppikouluille v:n 1969 talousarvioon lainojen myöntämiseksi merkityistä määrärahoista 250 000 mk:n suuruinen kuoleetuslaina yksityisille oppikouluille myönnettävien lainojen ehdoilla (12.3. 203 §).

Valtuusto päätti vahvistaa Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy:n uuden opistorakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 1 692 500 mk ja oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen pääomamäärältään enintään 511 000 mk:aan nousevien, yhtiön opistorakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiön omistamaan, korttelissa n:o 38067 olevaan rakennukseen ja tonttiin n:o 2 kiinnitettuja haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 1 523 250 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus ilmoitti 2.4. vahvistaneensa valtuuston päätöksen (12.3. 202 §, 7.5. 308 §).

Muuttaen Pohjois-Helsingin Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta v. 1963 tekemäänsä päätöstä, kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa yhteiskou-

lun koulurakennuksen ensimmäisen rakennusvaiheen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen, kouluirtaimistoa lukuun ottamatta 1.95 mmk, sekä pysyttää kaupungin antamien takauksen ehdot edelleen muuttumattomina voimassa (26.11. 837 §).

Eräiden muiden rakennuslainojen takaaminen. Valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Pakilan sairaus- ja vanhainkoti- ja säätiön pääomamäärältään enintään 1.2 mmk:aan nousevien, vanhusten uuden sairaus- ja vanhainkodin rakentamista varten tarpeellisten lainojen pääoman ja korkojen sekä mahdollisten perimiskulujen ja viivästyskorkojen maksamisen vakuudeksi sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan säätiölle vuokratun korttelin n:o 34126 tontin n:o 10 vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettuja haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 628 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset muiden ehtojen ollessa tavanmukaiset. Lääninhallitus vahvisti 29.5. valtuuston päätöksen (7.5. 328 §, 25.6. 497 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan aikaisemmin myönnettyyn 412 500 mk:n takauksen lisäksi kaupungin omavelkaisen takauksen Antinkodin Kannatusyhdistyksen pääomamäärältään enintään 587 500 mk:aan nousevien, vanhainkodin rakentamista varten tarpeellisten lainojen pääoman ja korkojen maksamisen vakuudeksi. Kaupunginhallitus oikeutettiin vahvistamaan yksityiskohtaiset takausehdot. Lääninhallitus ilmoitti 20.3. vahvistaneensa valtuuston päätöksen (26.2. 154 §, 7.5. 307 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki antaa omavelkaisen takauksen Paanumäen Vanhainkoti Oy:n vanhainkodin laajentamista varten rahalaitoksilta mahdollisesti saamien, pääomamäärältään enintään 280 000 mk:aan nousevien lainojen pääoman ja korkojen sekä viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi. Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus vah-

vistaa yksityiskohtaiset lainaehdot. Lääninhallitus vahvisti 10.3. eo. päätöksen (12.2. 112 §, 9.4. 279 §).

Päätettiin, että kaupunki antaa omavelkaisen takauksen Vanhusten Turva -yhdistyksen omistaman Kuntokallion virkistys- ja kuntouttamislaitoksen rakennusten kunnostustöitä varten rahalaitoksilta mahdollisesti saatavien, pääomamäärältään enintään 100 000 mk:aan nousevien lainojen pääoman ja korkojen sekä viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi siten, että kaupunginhallitus oikeutetaan vahvistamaan yksityiskohtaiset takausehdot. Lääninhallitus vahvisti päätöksen 10.3. (12.2. 111 §, 9.4. 278 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Suoja-Pirtti -yhdistyksen pääomamäärältään enintään 1.2 mmk:aan nousevien, Tapanilan kylään suunnitellun alkoholistien hoitokodin rakentamisesta aiheutuvien lainojen ja niiden korkojen sekä viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamiseksi mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle sanottua tarkoitusta varten vuokratun tontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 1.5 mmk:n jälkeiset kiinnitykset. Kaupunginhallitus oikeutettiin vahvistamaan muut yksityiskohtaiset takausehdot. Lääninhallitus vahvisti eo. päätöksen 29.5. (7.5. 327 §, 25.6. 498 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupungissa kertomusvuoden tuloista toimitettavassa kunnallisverotuksessa lapsivähennyksen suuruus on 650 mk lasta kohden ja perusvähennyksen korkein määrä 1 200 mk (3.12. 867 §).

Valtioneuvostolle päätettiin esittää, että v:n 1970 kunnallisveron ennakkoperinnässä Helsingin kaupungin osalta sovellettavan

ennakkoveroäyryin hinnaksi määrätään 14 p (29.10. 759 §).

Veroäyryin hintaa koskevan kansanäänestuksen suorittamista koskevassa aloitteessaan huomauttivat vt Ilaskivi ym. useiden tekijöiden viittavan siihen, että paine Helsingin veroäyriä kohtaan tulee olemaan huomattava ja että laajenevien tehtävien hoitamiseksi veroäyri tulevana kymmenvuotiskautena olisi nostettava 15 penniksi. Kaupungin taloudellisten ongelmien ratkaisu veroäyriä korottamalla perustuu ajatukseen, että palvelustasosta ei tulisi tinkiä eikä supistaa kaupungin huomattavan laajaa rakennustoimintaa, joka on kustannuksiltaan todettu kalliiksi ja monessa tapauksessa kritiikkiä aiheuttaneen yllelliseksi. Kaupungin taloutta on kuitenkin mahdollisuus hoitaa myös alemman veroäyryin puitteissa, jos investointisuunnitelmia tarkistetaan, palvelutasossa otetaan huomioon välttämättömät tarpeet ja tariffipolitiikassa suoritetaan vakauttamiskauden jälkeen tarpeelliset tarkistukset. Koska veroäyryin korkeus oleellisena kuuluu niihin tekijöihin, jotka sekä vaikuttavat pääkaupunkilaisten toimeentuloon että myös muuttoliikkeeseen kaupungista, olisi paikallaan joko äänioikeutetun helsinkiläisväestön tai veronmaksajien keskuudessa suorituttaa neuvoa-antava kansanäänestys siitä, pidetäänkö pääkaupunkilaisten keskuudessa tärkeämpänä alhaista veroäyriä ja sen edellytyksenä olevaa tiukkaa taloudenhoitoa vai kohoavaa palvelutasoa, laajaa investointitoimintaa ja tästä aiheutuvaa korkeampaa veroäyriä. Kaupunginhallitus totesi, että tällaisen mielipidetutkimuksen suorittaminen kunnan toimivaltaan kuuluvan ratkaisun suhteen olisi ilmeisesti mahdollinen, vaikkakin harvinainen toimenpide. Se olisi kuitenkin mielekäs vain sellaisissa tapauksissa, jolloin kysymyksen asettelu on selvä ja jolloin vastaukseksi voidaan antaa kyllä tai ei. Veroäyryin hintaan vaikuttavat erittäin monet tekijät, joista kaikki eivät ole kunnan itsensä

määrättävissä. Veroäyrin hinta ei suinkaan ole kunnallisen toiminnan suunnittelun lähtökohta, vaan sen seuraus. Ilman kansanäänestystäkin on selvää, että kunnan tehtävät on pyrittävä hoitamaan taloudellisesti ja tehokkaasti mahdollisimman alhaisen veroäyrin hinnan puitteissa. Kansanäänestys ei voisi tuoda esiin mitään uutta, vaan äänestyksen lopputulos olisi kysymättäkin selvä. Lisäksi on myöskin huomattava, että verorasitukseen vaikuttaa kunnan kantaman veron lisäksi myös valtion verotus. Kansanäänestyksen toimeenpanemista veroäyrin hinnoista ja niiden antamista edellytyksistä kaupungin tehtävien hoidolle ei kaupunginhallituksen mielestä voitu pitää tarkoituksenmukaisena. Veroäyrin hinta Helsingissä on vuosina 1966–1969 ollut 13 penniä, mikä on palvelutasoon nähden melko alhainen ja huomattavasti alle keskitason. Kaupunki pyrkii laatimaan v:n 1970 talousarvion edelleen 13 pennin lopullisen veroäyrin hinnan mukaan, jotta välttyttäisiin jälkiverotuksen toimittamisesta. Tässä vaiheessa on kuitenkin jo selvää, ettei tähän päästä v:n 1970 ennakkoveroäyrin hintaa nostamatta. Vakauttamislaista johtuva taksa- ja maksutulojen sidonnaisuus sekä veroäyrien kasvun hidastuminen ovat yhdessä aiheuttaneet sen, ettei toiminnan laatua ja laajuutta voida äyrin hintaa nostamatta nykyisellään ylläpitää puhumattakaan toiminnan laajentamisesta ja palvelutason parantamisesta, mitä on vaadittu mm. useissa valtuustoaloitteissa. Kaupunginhallituksen vähemmistön mielestä olisi asia ollut palautettava myönteisen ehdotuksen tekemiseksi aloitteen johdosta. Valtuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitukseksi (3.9. 621 §, 1.10. 712 §).

Vuoden 1970 talousarvio. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä v:n 1970 talousarvion kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisena eräin poikkeuksin. Samalla valtuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet:

1) Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin ilta-

oppikoulun perustamiseksi Helsingin työväenopistoon, mikäli mahdollista 1.9.1970 lukien.

2) Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin alkoholistien puolimatrankotien lisäämiseksi niin, että vuoteen 1973 mennessä luodaan vuosittain vähintään 20 paikkaa. Tällöin on erityisesti huomioitava naisalkoholistien tarpeet.

3) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin liikennelaitoksen palveluiden kehittämiseksi lisäämällä ja tehostamalla liikennelaitoksen linjoja ja vuoroja tavoitteena koko kaupungin alueen julkisen liikenteen hoitaminen.

4) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin selvityksen tekemiseksi siitä, miten kaupungin liikennelaitos voisi ryhtyä käyttämään kalustoa, joka aiheuttaisi nykyistä vähemmän melua ja saastetta liikenteessä.

5) Hyväksyessään kaupunginhallituksen talousarvioehdotuksen valtuusto edellyttää, että yksityisten vanhainkotien ja äiti- ja lapsikotien avustusmäärää hoitopäivää kohti sekä määrärahaa vanhusten virkistystoimintaa ja invalidijärjestöjä varten tullaan huomattavasti nykyisestään korottamaan.

6) Valtuusto velvoittaa kaupunginhallituksen kiireellisesti selvittämään, kuinka suuret kustannukset aiheutuisivat Kumpulán uimalan uima-altaan kattamisesta sopivalla aineella päällystettyä, tekokuiduista valmistettua paineilmahallimenetelmää käyttäen sillä tavoin, että uimalaa voitaisiin käyttää uintitarkoituksiin myöskin talviaikana, sekä antamaan selvityksen tuloksen kiireellisesti valtuuston käsiteltäväksi.

7) Valtuusto velvoittaa kaupunginhallituksen hankkimaan asianomaisen hallintoalan lautakunnan lausunnon kiireellisenä niistäkin valtuustoaloitteista, jotka vuosittain tulevat käsiteltäviksi seuraavan vuoden talousarvion käsittelyn yhteydessä.

8) Asioiden käsittelyn nopeuttamiseksi kaupungin laitoksissa ja lautakunnissa keho-

tetaan kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin yhtenäisen menettelyn aikaansaamiseksi siten, että kaupunginhallituksen esittämään lausuntopyyntöön on lautakunnan annettava oma lausuntonsa viimeistään 3 kk:n kuluessa, tai jos lausuntoa ei voida jostakin syystä antaa, on annettava selvitys viivästymisen syystä. Kiireellisessä tapauksessa tulisi lausunto antaa määräaikaan mennessä.

9) Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus pyrkii kaikin keinoin tehostamaan Helsingin seudun kesäyliopiston toimintaedellytyksiä muun muassa tiivistämällä kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan, työväenopiston ja kesäyliopiston yhteistyötä ja tutkimalla mahdollisuuksia kunnalle tärkeiden seminaarien järjestämiseen näiden yhteiseltä rahoitus pohjalta.

10) Valtuusto edellyttää kaupunginhallituksen ryhtyvän toimenpiteisiin lastensuojeluviraston ensihuoltotoiminnan kehittämiseksi ja laajentamiseksi.

11) Valtuusto edellyttää kaupunginhallituksen ryhtyvän toimenpiteisiin lasten päivähoitopalvelusten lisäämiseksi siten, että lastentarhatoimintaan sopivia kiinteistöjä joko ostetaan tai vuokrataan valmiista asuintaloista.

12) Valtuusto edellyttää kaupunginhallituksen ryhtyvän toimenpiteisiin kaupungin puistojen ympärivuotisen käytön tehostamiseksi erilaisia toimintamahdollisuuksia luomalla kaikenikäisille ihmisille, alkaen lasten leikki paikoista valaistuksen parantamiseen.

13) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta toimimaan siten, että valtionapuun oikeuttavat kodinhoitajan virat perustetaan ja että kotiaavustajien määrää lisätään noudattaen kaupungin 10-vuotistaloussuunnitelmaa, jolloin esikaupunkialueillakin asuvien vanhusien ja muiden erityistä huolenpitoa tarvitsevien henkilöiden kodinhoito saataisiin järjestetyksi oikeudenmukaisella tavalla.

14) Valtuusto päättää, että niiden vanhusien väliaikaista asumistukea saavien osalta,

jotka uuden järjestelmän voimaan astuessa menettävät sen joko kokonaan tai joiden osalta asumistuki pienenee, sitä jatketaan edelleen kunnallisena asumistukijärjestelmänä.

15) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta tekemään elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamista koskevan tutkimuksen valmistuttua esityksen valtuustolle hallinnollisista ja muista toimenpiteistä, joilla Helsingin elinkeinoelämän kehittäminen voitaisiin turvata.

16) Valtuusto edellyttää, että Karjalaisten kulttuurisäätiöiden talon valmistuttua kaupunginhallitus ja musiikkilautakunta ryhtyvät toimenpiteisiin Käpylän musiikkiopistolle sanotusta talosta varattujen huoneistotilojen käyttökustannusten peittämiseksi.

17) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että kaupungin virastot ja laitokset käyttävät kaupungin omien palvelu- ja liikelaitoksien palveluksia aina, kun näiden kapasiteetissa on siihen varaa.

18) Valtuusto päättää kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden uudelleen koulutus samoin kuin jatkuva ammattikoulutus järjestetään nykyistä tehokkaammin, ja

että kaupunginhallitus tutkisi yhdessä valtion viranomaisten kanssa, miten helsinkiläisten uudelleen koulutus samoin kuin jatkuva ammattikoulutus voitaisiin järjestää tehokkaasti niin, että koulutus seuraisi elinkeinoelämän rakennemuutoksia.

19) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimiin aktiivisen kunnallisen elokuvapolitiikan aloittamiseksi Helsingissä.

20) Valtuusto velvoittaa kaupunginhallituksen ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin itäisen poliisitalon aikaansaamiseksi ja poliisiaseman siirtämisen normaalin asuintalon kellaritiloihin estämiseksi.

21) Valtuusto kehottaa kaupunginhalli-

1. Kaupunginvaltuusto

tusta kiirehtimään oppivelvollisuusikäisten lasten saattamista yleisen ja ilmaisen hammashoidon piiriin.

22) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta kiirehtimään Vallilan aluelääkäri vastaanottokeskuksen suunnitelmien laatimista ja keskuksen perustamista.

23) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta kiireellisesti tutkituttamaan lyhennettyyn työaikaan siirtymisen ja tehtävien uudelleen järjestelyn johdosta sairaaloissa ja muissa terveydenhoitolaitoksissa tarvittavan lisätyövoiman tarpeen ennen kaikkea sairaala-apulaisten, siivoojien ja keittiöhenkilökunnan osalta sekä tekemään aikanaan valtuustolle tarvittavan määrärahaesityksen.

24) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta pikaisesti tutkimaan mahdollisuuksia perustaa erityinen suunnitteluosasto lastentarhain toimiston yhteyteen.

25) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisesti toimenpiteisiin pitkäaikaissairaiden hoitopaikkatarpeen hoitamiseksi ja että tällöin myös pitkäaikaissairaiden vanhusten hoidon tarve tulee riittävällä tavalla otetuksi huomioon.

26) Valtuusto päättää kehottaa kaupunginhallitusta yhteistoiminnassa Syöpäsäätiön ja terveydenhoitoviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin kohtu- ja rintasyövän joukkotarkastuksen ulottamiseksi kiireellisesti nykyisistä 35–50 -vuotiaista naisista myös 25–60 -vuotiaisiin naisiin.

27) Valtuusto päättää kehottaa kaupunginhallitusta kiireellisesti valmistamaan esityksen monimutkaisen vyöhyke- ja sektori-järjestelmän purkamiseksi sekä siirtymiseksi aluksi kahteen ja myöhemmin yhteen maksuvyöhykkeeseen koko kaupunkialueella huomioon ottaen julkisen joukkoliikenteen sosiaalisen palveluluonteeseen ja tarkoituksen turvata kaikille kuntalaisille mahdollisimman halvat liikennemaksut asuin- ja työpaikasta riippumatta.

28) Valtuusto ehdottaa, että kaupunginhallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin pe-

sulatoiminnan jatkamiseksi Karhulinnan ope-
tus- ja perhepesulassa.

29) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta vanhusten lukumäärän nopean kasvun vuoksi ryhtymään toimenpiteisiin vanhusten asunnonsaantimahdollisuuksien turvaamiseksi vuokraamalla asuntoja kaupungin vuokrataloista ja lunastamalla myytäväksi ilmoitettuja pien- ja aravahuoneistoja vanhusten asuntotarkoituksiin sekä rakentamalla vanhusten asuntoloita, kuten Helsingin kaupungin vanhusten asuntokomitean mietinnössä jo 11.1.1967 ehdotettiin.

30) Valtuusto päättää kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin pienien, 1–2 huonetta käsittävien huoneistojen hankkimiseksi pienituloisille yhden perheenhuoltajan varassa eläville sekä yksilapsisille pienituloisille nuorille pareille heidän asuntolanteensa parantamiseksi.

31) Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin erityisesti taideopetukseen tarkoitettujen lisätilojen rakentamiseksi Helsingin kaupungin suomenkieliseen työväenopistoon.

32) Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus kiinnittää tulevassa talousarviopoliitiikassaan entistä suurempaa huomiota asuntorakennustuotannon yleisten edellytysten parantamiseen kaupungin alueella samoin kuin kaupungin oman asuntotuotannon nostamiseen sellaiselle tasolle, että väestön lisääntymisen ja asuntojen poistuman aiheuttama vaikea asuntotilanne saataisiin lähivuosina ratkaisevasti helpottumaan. Edellytettyä positiivisiin tuloksiin tähtäävää asuntopoliittikkaa on vastaisuudessa tuettava yhä voimakkaammin määrätietoisilla maa- ja kaavoituspoliittisilla toimenpiteillä. Tämän vuoksi on varmistuttava siitä, että myös näiden toimintasektorien kasvavat määrärahatarpeet otetaan vakavasti huomioon sekä nyt käsiteltävää talousarviota toteutettaessa että seuraavia talousarvioita laadittaessa.

33) Valtuusto kehottaa kaupunginhalli-

tusta ryhtymään toimenpiteisiin lämpimien pukeutumissuojien hankkimiseksi säännöllisessä käytössä oleville kaupungin luistinaradoille.

34) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta tutkimaan mahdollisuuksia urheiluja voimisteluseuroilta perittävien sali- ja kenttävuokrien alentamiseksi tai kokonaan poistamiseksi.

35) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta toimittamaan Myllypuron urheilupuiston tilojen tarkistuksen ja ryhtymään hankkeen nopeuttamiseksi vain uimahallin ja palloilutilojen rakentamiseen sekä näin vapautuvilla määrärahoilla uimahallien rakentamiseen muillakin itäisillä asumataajamilla.

36) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että Helsingin kaupunginmuseo saa kokoelmiensa kartuttamiseen lisämäärärahoja, jos museon saatavissa on Helsingin historiaan liittyvää ainoalaatuista aineistoa, että kaupunkikansatieellistä tutkimus- ja inventointityötä tuetaan mahdollisuuden mukaan ja että Helsingin historiaan liittyvien erikoisnäyttelyiden järjestämiseen myönnetään tarvittaessa varoja.

Talousarvioehdotus palautettiin kunnallislain 112 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle. Myöhemmin kaupunginvaltuusto hyväksyi lopullisesti talousarvion kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti (9.12. 886 §, 10.12. 905 §, 17.12. 925 §, khn mtö n:o 10 ja 17).

Talousarvioehdotusta laatiessaan kaupunginhallitus oli todennut, että valtuustossa oli tehty seuraavat aloitteet määrärahojen merkitsemiseksi talousarvioon jäljempänä selostettuja tarkoituksia varten:

Vt Matvejew ym. ehdottivat v. 1966 tehdyssä aloitteessa kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä tehokkaan ohjauksen järjestämiseksi vanhuksille asioissa, jotka koskevat huoltoon sijoittamista ja hakumuodollisuuksia eläkkeensaajia varten rakennettuja kunnallisia asuntoja haettaessa. Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa tarkoitetun sa-

moin kuin muunkin tiedotustoiminnan tehostamiseen oli jo ryhdytty. Tiedotustoiminnan ja -menetelmien kehittäminen liittyy läheisesti kaupunginkanslian tiedotuspäällikön toimialaan. Sosiaalitointa koskevan tiedotustoiminnan kehittämisestä oli neuvoteltu useissa yhteyksissä. Erityisen sosiaalitoimen tiedotustoimintaa hoitavan tiedotussihteerin palkkaamista koskeva asia oli parhaillaan harkittavana.

Vt Loikkanen teki 26.3. aloitteen sellaisten sopivien tilojen tutkimiseksi, joihin valtuuston esityslistat ja päätökset voitaisiin sijoittaa kaupunkilaisten nähtäväksi. Kaupunginhallitus totesi, että lehdistölle, tietotoimistolle sekä radiolle ja televisiolle jaetaan säännöllisesti joitakin päiviä ennen kokouksia ei vain valtuuston ja kaupunginhallituksen vaan myös suurimpien lautakuntien esityslistat, joten julkisen sanan edustajilla on mahdollisuus hyvissä ajoin ennen kokouksia perehtyä esille tulevaan aineistoon ja antaa siitä objektiivinen kuva. Kaupunkilaisten informaation parantamista koskevaan, aloitteessa tehtyyn ehdotukseen kaupunginhallitus suhtautui myönteisesti ja ilmoitti selvittävänsä asiaa.

Vt V. Vennamo ym. tekivät 12.3. aloitteen kokouspalkkiokorotuksen poistamiseksi yli kolme tuntia kestävältä kokoukselta, jolloin palkkio olisi aina sama kokouksen pituudesta riippumatta. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin luottamusmiesten palkkioperusteet oli määriteltä v. 1966 vahvistetussa kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännössä, joka oli sellaisenaan edelleen voimassa. Sannotun säännön mukaan yli kolme tuntia kestävältä kokoukselta kokouspalkkio maksetaan 50 %:lla korotettuna. Korotettuja palkkioita oli jouduttu pääasiallisesti maksamaan vain valtuuston kokouksista ja niistäkin ennenkaikkea vasta kertomusvuoden aikana. Kokouksista aiheutuvaan työmäärään nähden kaupunginhallitus piti korotetun palkkion maksamista edelleen kohtuullisena. Yli kolme tuntia kestävien ko-

1. Kaupunginvaltuusto

kousten lukumäärän lisääntyminen oli otettu huomioon valtuuston ao. määrärahan suuruutta laskettaessa.

Vt Ilaskivi ym. tekivät 12.3. aloitteen äänestyskoneen hankkimisesta valtuustoa varten. Kaupunginhallitus totesi valtuuston kokoontuvan Valkoisessa salissa vain väliaikaisesti ja siihen saakka, kunnes kaupungintalokorttelin pohjoisosan saneeraustyö on saatu suoritetuksi. Äänestyskoneen hankintaa on harkittu ja valtuuston uuden kokousalin sisustusta suunniteltaessa on otettu huomioon myös äänestyskoneen sijoittaminen.

Vt V. Vennamo ym. tekivät 9.4. aloitteen, jossa ehdotettiin, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin kaikkien alemmpipalkkaisten ansioiden korottamiseksi 3–5 palkkaluokalla siten, että asiasta valmisteltaisiin suunnitelma, joka olisi valmis toteutettavaksi, kun vakauttamislait eivät olisi oikeudenteon esteenä. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin palkkaratkaisuissa on noudatettu Suomen Kaupunkiliiton sekä viranhaltija- ja työntekijäjärjestöjen välillä käytyjen neuvottelujen tuloksia ja Kaupunkiliiton niiden johdosta antamia suosituksia. Viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden palkkauksen yleistarkistusta v. 1969 valtuustossa 15.1. käsiteltäessä todettiin päätösehdotuksen perusteluissa mm., että puolin ja toisin kunnioitetaan saavutettua neuvottelutulosta ja että järjestöt eivät anna tukeaan työtaistelutoimenpiteille, jotka koskevat tällöin sovittuja asioita. Neuvottelutuloksen hyväksyessään Kaupunkiliiton hallitus viittasi kaupunkipäivien aikaisempiin päätöksiin entistä vapaampaan, keskitetympään ja yhtenäisempään palkkapolitiikkaan pyrkimisestä kaupunkien ja kauppaloiden toisiaan ja Kaupunkiliiton suosituksia kohtaan osoittaman solidaarisuuden perusteella. Kaupunginhallitus ei pitänyt aloitteessa esitetyn kehotuksen antamista tarpeellisena. Lisäksi merkitsisi aloitteen

toteuttaminen korotusvaatimuksia muidenkin ryhmien taholta.

Vt Katajavuori ym. tekivät 7.5. aloitteen kiireellisen tutkimuksen suorittamisesta toimistotyötä tekevien kaupungin viran- ja toimenhaltijain virkanimikkeissä, palkkauksessa ja pätevyysvaatimuksissa esiintyvien puutteellisuuksien korjaamiseksi mm. siten, 1) että toimistosektorin 6. ja 7. palkkaluokka korotettaisiin 8. palkkaluokaksi ja entinen 8. palkkaluokka 9. palkkaluokaksi, 2) että virkoja palkkaluokkiin järjestettäessä seurattaisiin kuntien ja valtion sektorin samantaisia, samannimikkeisiä virkoja ottaen huomioon työn vastuun, laadun ja laajuuden sekä 3) että pätevyystason yhä noustessa pyritäisiin määrittelemään myös pätevyysvaatimukset 2) kohdan vertailun perusteella. Kaupunginhallitus viittasi edellä vt Vennamon aloitteen johdosta esittämäänsä sekä totesi, että järjestöjen taholta oli tehty em. 1) kohtaan verrattavia ehdotuksia, joista oli neuvoteltu ja joita tutkitaan. Mitään aloitteessa mainittuja korotuksia voidaan tuskin tehdä ennen kuin on nähtävissä, millaisia palkkaratkaisuja vakauttamissopimuksen puitteissa voidaan tehdä. Lisäksi kaupunginhallitus huomautti, että nykyisenkin palkkauspöytäkirjan vallitessa on virkoihin ollut riittävästi hakijoita, joista merkittävä osa on ollut pätevämpää kuin mitä tarve olisi edellyttänyt.

Vt Sankiaho ym. tekivät 25.6. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti tutkimaan itäisten kaupunginosien paloasemalle asetettavat vaatimukset ottamalla huomioon paloasemien yhä laajenevat tehtävät ja ryhtymään tutkimustulosten edellyttämiin toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus totesi, että itäisten kaupunginosien uuden paloaseman tarpeellisuus on todettu ja että paloaseman rakentaminen sisältyy v:n 1971 taloussuunnitelmaan.

Vt Tuominen ym. esittivät 4.6. tekemässään aloitteessa, että kaupunki ensi vuoden talousarviossa vähentäisi väestönsuojelume-

noja nykyisestäään huomattavasti ja että kaupunki Kaupunkiliiton kautta kääntyisi valtiovallan puoleen ja esittäisi, että vss-laki uusittaisiin ja kohtuuttomat vss-menot poistettaisiin kaupungilta. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin väestönsuojelumenot olivat jo lain sallimalla minimitasolla. Kunnille asetetut huomattavat taloudelliset velvoitteet ovat lainsäädännössämme luonteenomaisia ja poikkeavat esim. kansainvälisestä käytännöstä. On ilmeistä, että vss-lakia olisi uusittava sekä kuntien ja valtion välistä kustannusten jakoa tarkistettava siten, että kuntien rasitukset vähenisivät. Kaupungin vuosiksi 1970—1979 laaditussa taloussuunnitelmassa on väestönsuojelulautakunnan ehdottamia investointimenoja jouduttu rahoitusmahdollisuuksien puuttuessa karsimaan 40 %.

Vt Vuorela ym. tekivät v. 1968 aloitteen erittäin kiireellisen tutkimuksen suorittamiseksi siitä, mitä mahdollisuuksia kaupungilla on osallistua Suomen Mielenterveysseuran suunnitteleman itsemurhien ehkäisykeskuksen perustamiseen ja sen toiminnan avustamiseen. Kaupunginhallitus totesi, että taroitusta varten oli merkitty 50 000 mk:n suuruinen avustus.

Vt Tuominen ym. esittivät 12.2. tekemässään aloitteessa tarpeellisen määrärahan merkitsemistä v:n 1970 talousarvioon kohtu- ja rintasyöpää koskevan joukkotarkastuksen suorittamiseksi kaikille 25–60-vuotiaille naisille Syöpäsäätiön ja terveydenhoitoviraston toimesta v:n 1970 aikana. Kaupunginhallitus oli talousarvioehdotukseensa merkinnyt 138 000 mk avustuksen myöntämiseksi Syöpäsäätiölle joukkotarkastuksen toimeenpanemista varten. Samansuuruisen määrärahan turvin Syöpäsäätiö oli yhdessä terveydenhoitoviraston kanssa pannut v. 1969 toimeen syöpää koskevia joukkotarkastuksia Helsingissä 35–50-vuotiaille naisille.

Vt Tuominen ym. ehdottivat 18.6. tekemässään aloitteessa kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä ambulanssipäivystyksen jär-

jestämiseksi tilapäisiin toimitiloihin itäisellä kaupunkialueella siksi, kunnes rakennussuunnitelmien toteutumisen yhteydessä päättäisiin pysyviin ratkaisuihin. Kaupunginhallitus totesi, että ehdotettu järjestely oli toteutettu sijoittamalla palolaitoksen sairaankuljetusauto Herttoniemen palovartioasemalle.

Vt Meltti ym. ehdottivat 4.6. tekemässään aloitteessa, että valtuusto varaisi v:n 1970 talousarvioon 1 mmk:n määrärahan itäisen sairaalan rakentamisrahastoon arkkitehtikilpailua ja alustavia töitä varten. Kaupunginhallitus totesi, että sairaalan rakentaminen sisältyi vuosiksi 1970—1979 laadittuun taloussuunnitelmaan ja että tarkoitukseen oli merkitty määrärahoja jo suunnitelmakauden alkuvuosista lähtien, aluksi suunnittelukustannuksina sekä v:sta 1972 lähtien varsinaisina rakentamiskustannuksina.

Vt Laurila ym. esittivät 4.6. tekemässään aloitteessa kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä Malmin sairaalan laajennustöiden aloittamiseksi. Kaupunginhallitus totesi, että vuosina 1970—1971 rakennettava itäinen lääkäriasema ja myöhemmin toteutettava itäinen sairaala helpottavat itäisten ja pohjoisten kaupunginosien sairaanhoitomahdollisuuksia siinä määrin, ettei Malmin sairaalan laajentamista voida pitää tarkoituksenmukaisena eikä taloudellisena ratkaisuna.

Vt Syrjänen ym. tekivät 3.9. aloitteen kaupunginhallituksen kehottamiseksi toimimaan siten, että perustettaisiin valtionapuun oikeuttavia kodinhoitajien virkoja ja että kotiaavustajien määrää lisättäisiin noudattaen kaupungin pitkän tähtäyksen taloussuunnitelmaa, jolloin esikaupunkialueillakin asuvien vanhusten ja muiden erityistä huolenpitoa tarvitsevien henkilöiden kodinhoito saataisiin asianmukaisesti järjestetyksi. Kaupunginhallitus piti kaupungin taloudelliset mahdollisuudet huomioon ottaen riittävänä, että talousarvioehdotukseen sisältyi kymmenen uutta kodinhoitajan virkaa ja kaksi uutta vanhusten jalkojenhoitajan tointa.

1. Kaupunginvaltuusto

Lisäksi on talousarvioehdotukseen merkitty yksi uusi johtavan kodinhoitajan virka.

Vt Paasivuori ym. tekivät v. 1967 aloitteen, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta laadittamaan suunnitelman naisalkoholistien hoitokodin aikaansaamiseksi. Kaupunginhallitus totesi, ettei Helsingissä ole hoitokoteja naisalkoholisteja varten. Tarve on kuitenkin otettu huomioon taloussuunnitelmassa, johon on sisällytetty kahden 60-paikkaisen hoitokodin rakentaminen. Toinen on tarkoitus rakentaa vuosina 1973–1974 ja toinen 1976–1977. Ensinnä valmistuva hoitokoti on tarkoitettu miesten ja naisten yhteiseksi hoitokodiksi. Lisäksi on vuosia 1968–1977 koskevaan taloussuunnitelmaan hyväksytty kahden 30-paikkaisen hoitokodin rakentaminen.

Vt V. Vennamo ym. tekivät 15.1. ja 15.10. aloitteen, että Helsingin kaupunki viivytyksettä järjestäisi yömajoja ja muita lämpimiä tiloja ja ainakin yhden lämpimän aterian päivässä työttömille, tilapäisesti asuntonsa menettäneille ja muille ilman asuntoa oleville. Kaupunginhallitus totesi asettaneensa 24.3. komitean laatimaan selvityksen joukkomajoitusta tarvitsevien henkilöiden, kuten kodittomien helsinkiläisten, maalta muuttaneiden nuorten, yksinäisten jne. majoitus-tarpeesta. Komitean tuli laatia pitkän tähtäyksen ohjelma näiden ryhmien sosiaalisen aseman ja asumistason entistä pysyvämmäksi parantamiseksi. Komitea, joka on ottanut nimekseen majoituskomitea, ottanee työs-
sään huomioon aloitteessa esitetyt näkökohdat.

Myöskin vt von Martens ym. tekivät 12.2. aloitteen, että kodittomien alkoholistien majoitusongelmien ratkaisemiseksi kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti huolehtimaan

1) tarkoituksenmukaisen ensiapuaseman rakentamisesta tai järjestämisestä kodittomia alkoholisteja varten Lauttasaarenkatu 1:ssä sijaitsevan aseman lisäksi mieluiten itäisiin kaupunginosiin,

2) tarkoituksenmukaisten päiväkotien perustamisesta kodittomille ja

3) pysyvien tarkoituksenmukaisten läpikulku- ja suojakotien järjestämisestä riittävässä määrin.

Kaupunginhallitus viittasi vt V. Vennamon aloitteen johdosta lausumaansa ja totesi, että majoituskomitea tulee harkitsemaan myös tässä aloitteessa mainittuja asioita.

Vt P. Vennamo ym. ehdottivat 15.10. tekemässään aloitteessa pikaisiin toimenpiteisiin ryhtymistä huumausaine- ja seksuaalivalistusasemien perustamiseksi kaupunkiin sekä aattellisten yhdistysten ja toimivien asemien tukemiseksi taloudellisesti. Kaupunginhallitus totesi, että Auroran sairaalan nuorisopoliklinikka suorittaa myös tämänlaatuista toimintaa. Lisäksi kaupunki avustaa A-klinikkasäätiön ja Mannerheimin lastensuojeluliiton nuorisoasemia ja hoitokoteja. Väestöliitto puolestaan saa kaupungilta avustusta avioliitto- sosiaali- ja perinnöllisyysneuvolan toiminnan tukemiseen. Näitä toimintoja varten on varattu tarpeelliset määrärahat kaupunginhallituksen talousarvioehdotuksessa.

Vt Paasivuori ym. esittivät 12.2. tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin halpavuokraisten asuntojen aikaansaamiseksi tapaturma- ja kehitysvammaisia sekä muita, erityisesti yksinäisiä vajaan työkyvyn omaavia miehiä varten. Kaupunginhallitus viittasi vt Vennamon ym. aloitteen johdosta lausumaansa sekä totesi lisäksi, että valtuuston v. 1966 tekemä päätös kaupungin asuntotuotanto-ohjelmasta sisältää kaupungin omaa asuntotuotantoa koskevan kokonaisohjelman, jonka puitteissa myös aloitteessa tarkoitettujen asuntojen rakentaminen tapahtuu. Yksinomaan kehitysvammaisille tai muutoin vajaan työkyvyn omaaville tarkoitettun talon rakentamista kaupunginhallitus ei pitänyt tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena.

Vt Närhi ym. esittivät 18.6. tekemässään

aloitteessa kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä pitkäaikaisesti sairaiden vanhusten hoitopaikkatarpeen tyydyttämiseksi. Kaupunginhallitus totesi, että näitä hoitopaikkoja oli tällä hetkellä n. 1 600 eli n. 200 vähemmän kuin tarvittaisiin. Tarpeen oli laskettu olevan 3 ‰ väestöstä ja nousevan v:een 1980 mennessä 3.5 ‰:een. Taloussuunnitelmaan sisällytettyjen investointien ansiosta paikkojen määrä tulee kuitenkin lisääntymään niin, että tarve v:een 1979 mennessä on tyydytetty.

Vt Paasivuori ym. tekivät 29.10. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin vanhusten vapaa-ajan toiminnan tarpeen määrittämiseksi ja ohjaajakoulutuksen järjestämiseksi ko. toimintaa varten. Kaupunginhallitus totesi asettaneensa v. 1965 ns. vanhusten kesävirkestyskomitean, joka 5.4.1967 jättämässään mietinnössä käsitteli varsin laajasti vanhuksiin kohdistettavaa virkestystoimintaa yleensä. Mietintö oli edelleen lausuntokierroksella. Sen käsittelyn yhteydessä tul-taisiin kiinnittämään huomiota myös aloitteessa esitettyihin näkökohtiin. Vanhusten Turva -yhdistys, jota kaupunki oli avustanut mm. vanhusten kuntouttamislaitoksen hankkimisessa, oli järjestänyt valtionavun turvin vanhusten vapaa-ajan toimintaan kohdistuvaa ohjaajakoulutusta.

Vt Korvenheimo ym. tekivät 26.2. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti selvittämään,

1) miten kaupungin hallintoelinten ja kaupunginosayhdistysten yhteistoimintaa voitaisiin entisestään tehostaa,

2) miten kansakoulujen ja muiden laitosten iltakäyttöä epäpoliittisten yhdistysten ja seurojen toiminnan edistämiseksi voitaisiin entisestään parantaa sekä

3) ovatko kaupungin nykyiset avustukset kotiseutuyhdistyksille ja musiikkiopistoille riittävät niiden kaupunkilaisten ja ennen kaikkea nuorison hyväksi tekemää työtä ajatellen.

Kaupunginhallitus totesi, että kahdessa ensimmäisessä ponnassa tarkoitettut asiat olivat parhaillaan tutkittavina. Tarkoituksena oli pyrkiä entistä parempaan yhteistoimintaan eri kansalaisjärjestöjen ja yleensäkin kuntalaisten kanssa erilaisten mielipidetutkimusten ja haastattelujen ynnä aloite-toiminnan tehostamisen muodossa. Kansakoulujen ja muiden kaupungin laitosten tilojen iltakäyttöä pyritään myös tehostamaan, mikäli se nykyisen lainsäädännön puitteissa on mahdollista. Kotiseutuyhdistysten avustukset oli vuosittain myönnetty yleishyödyllisille yrityksille annettaviin avustuksiin varatuista määrärahoista. Tätä varten oli talousarvioon merkitty 143 500 mk. Musiikkiopistojen avustukset myönnetään oppilasmäärien perusteella erikseen vahvistetun normin mukaisesti. Tätä normia on vuosittain korotettu kustannusindeksin nousua vastaavasti. Avustukset ovat vaatimat-tomia, mutta nykyisten taloudellisten olojen vallitessa kaupungilla ei veroäyrin hintaa nostamatta ole mahdollisuuksia niiden huomattavaan korottamiseen.

Vt Airola ym. tekivät 16.11.1966 aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin koulukypsyyssluokkien perustamiseksi Helsinkiin oppivelvollisuudesta lykkäystä saaneille lapsille, jotta nämä erikoisohjelmallisen lukuvuoden jälkeen paremmin kykenisivät selviytymään vaikeuksistaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.9.1969 toivomusponnen, jossa edellytettiin, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin, jotta kansakoulun yhteyteen perustettaisiin lukuvuoden 1970/71 alkaessa koulukypsyyssluokkia tarvetta vastaava määrä. Kansakouluissa toimii lukuvuonna 1969/70 kokeilumielessä perustettu koulukypsyyssluokka, josta saatavien kokemusten perusteella toimintaa voidaan myöhemmin laajentaa. Kaupunginhallitus on merkinnyt talousarvioehdotukseensa koulutoimen kehittämistä varten 550 000 mk.

Vt Holkeri ym. esittivät 15.10. tehdyssä

1. Kaupunginvaltuusto

aloitteessaan, että Helsingin kansakouluissa kiireellisesti saatettaisiin puhevikaisten opetus tarpeen vaatimalle tasolle. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin kansakouluissa on puhevirheiden korjaamiseen viime vuosina kiinnitetty erityistä huomiota. Kouluterveydenhoito-osastoon on tarkoitusta varten perustettu foniatriälääkärin ja puheterapeutin virat sekä kolme puhevikaisten lasten opettajan virkaa. Talousarvioehdotukseen on lisäksi otettu määräraha kahta uutta koulu-logopedin virkaa varten.

Vt Gyllenberg ym. esittivät 9.4. tehdyssä aloitteessa pikaisiin toimenpiteisiin ryhtymistä lastentarha- ja kansakoululasten vakuutusturvan järjestämiseksi. Kaupunginhallitus totesi, että kaupunginhallituksen asettama vakuutuskomitea on pyytänyt eri vakuutusyhtiöiltä tarjouksia mm. aloitteessa mainittujen ryhmien saattamisesta tapaturmavakuutuksen piiriin. Komitean mietinnön odotetaan valmistuvan keväällä 1970, jonka jälkeen kaupunginhallitus käsittelee asian.

Vt Aaltonen ym. ehdottivat 7.5. tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin ammatillisen perus- ja uudelleen koulutuksen tuntuvaksi laajentamiseksi ottaen erityisesti huomioon ne työntekijäryhmät, jotka koulutusta vailla olevina, maalta muuttaneina tai rationalisoinnin vuoksi työttömiksi joutuneina ovat ammattikoulutuksen tarpeessa. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin ammattioppilaitoksissa olevien paikkojen määrä on osoittautunut riittäväksi ammatillisen peruskoulutuksen antamiseen. Vuosien 1970—1979 taloussuunnitelmaan on merkitty lisäksi kahden uuden ammattikoulun, Herttoniemen ja Malmin, rakentaminen. Kaupungin ammattikouluissa järjestetäänkin vuosittain lukuisia ammattikasvatushallituksen hyväksymiä kursseja jo työelämässä oleville nuorille. Uudelleen koulutus järjestetään lähinnä työllisyyskursseina. Kaupunki on aktiivisesti ryhtynyt sijoittamaan uudelleen rationalisoinnin johdosta mm. kaa-

sulaitoksesta, elintarvikekeskuksesta ja liikennelaitoksesta vapautuvaa henkilökuntaa. Tehtävää hoitamaan on palkattu erityinen henkilö.

Vt Vanhanen ym. tekivät 18.9.1968 aloitteen, jossa ehdotettiin tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä sopivan alueen saamiseksi maarakennusalan koulutuksen aloittamista ja jatkuvan koulutustoiminnan aikaansaamista varten alalle aikoville. Kaupunginhallitus totesi, että ammattitaitoisen työvoiman tarve maarakennusosalalla Helsingissä tulee lähivuosina kasvamaan. Koulutus olisi kuitenkin tarkoituksenmukaisinta aloittaa kurssitoimintana kokemuksien saamiseksi ja jotta saataisiin riittävästi aikaa tarvittavan opettajatyövoiman hankkimiseen. Aloitteessa mainitut näkökohdat tul-taisiin ottamaan huomioon ammattikoulutuksen kehittämistä ohjelmoitaessa ja uusia ammattikouluja suunniteltaessa.

Vt Hyvönen ym. esittivät 4.6. tekemässään aloitteessa 100 000 mk:n suuruisen määrärahan varaamista v:n 1970 talousarvioon peruskoulua koskevien kokeilujen suorittamiseksi entistä laajemmissa puitteissa. Kaupunginhallitus totesi, että koulutoimen laajentamista ja kehittämistä varten oli talousarvioon sisällytetty 550 000 mk:n määräraha, josta osa voitaisiin käyttää myös Helsingin osalta tarpeelliseksi katsottavaan peruskoulukokeiluun kaupunginhallituksen harkinnan mukaan.

Vt Apajalahti ym. ja vt V. Vennamo ym. tekivät vastaavasti 7.5. ja 21.5. aloitteen kaupungin alueella olevien yksityisten oppikoulujen lukukausimaksujen alentamiseksi. Kaupunginhallitus totesi, että viime vuosina on talousarvioon merkitty 1–1.5 mmk:n määräraha yksityisille oppikouluille uusien opetustilojen rakentamiseksi. Vuoden 1970 talousarvioehdotuksessa oli tarkoitukseen varattu 2 mmk. Määrärahaa oli korotettu mm. sen vuoksi, että osa siitä voitaisiin käyttää myös taloudellisissa vaikeuksissa olevien koulujen toiminnan tukemiseen. Kau-

punki oli myös tontteja luovuttamalla ja lainoja takaamalla tukenut yksityisten oppikoulujen toimintaa. Kaupungin taloudelliset mahdollisuudet eivät ainakaan toistaiseksi riittäneet yleiseen lukukausimaksujen alentamiseen.

Vt Zilliacus ym. tekivät 25.6. aloitteen, että lastentarhanopettajien lukumäärän lisäämiseksi jo toiminnassa oleviin ja vastedes perustettaviin lastentarhoihin varattaisiin määrärahoja sen välttämiseksi, että lastentarhoissa esiintyvät epäkohdat tulevat ylivoimaisiksi. Kaupunginhallitus totesi, että lastentarhojen henkilökunnan lukumäärää on viime vuosina jonkin verran lisätty. Kaupunginhallituksen talousarvioehdotukseen sisältyy määräraha uusien lastentarhojen toimintaa, työajan muutoksia sekä mahdollisesti myönnettäviä ylimääräisiä avustuksia varten. Lisäksi sisältyy talousarvioon määrärahavaroja vuoden varrella mahdollisesti tarvittavaa uutta työvoimaa varten.

Vt Peltola ym. esittivät 25.6. tekemässään aloitteessa, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ottamaan v:n 1970 talousarvioon taloussuunnitelmassa edellytetyjen neljän erillisen lastentarhan lisäksi määrärahan 10—15 huoneiston varaamiseksi kaupungin omista sekä yksityisten rakentamista asuintaloista 750 lapsen päivähoitoa varten. Valtaosa näistä paikoista tulisi olla kokopäiväpaikkoja, koska vain ne turvaavat lapselle keskeytymättömän, valvotun päivähoidon. Kun lasten päivähoitokysymys on parhailaan tutkittavana sekä luottamusmiehistä että asiantuntijoista muodostetussa komiteassa, ei kaupunginhallituksen mielestä ollut ennen asian perusteellista selvittämistä taloudellista eikä tarkoituksenmukaista varata v:n 1970 talousarvioon määrärahoja aloitteessa esitettyyn tarkoitukseen.

Suomenkielisen työväenopiston opistorakennuksen ullakkotilojen rakentamiseksi opetustiloiksi tekivät vt Laurila ym. 17.9. aloitteen, jonka johdosta kaupunginhallitus totesi, että suomenkielisen työväenopiston toimintaa

on tarkoitus laajentaa lähinnä uusia, esikau-punkialueilla toimivia sivuosastoja perustamalla. Ottaen huomioon varsinaisessa opistorakennuksessa jo opiskelevien lukumäärän sen lisääminen ei enää tuntunut tarkoituksenmukaiselta. Suunnitelma ullakkotilojen muuttamisesta opetustiloiksi ei todennäköisesti täyttäisi terveydenhoito- ja paloviranomaisten tällaisille tiloille asettamia vaatimuksia. Tämän vuoksi kaupunginhallitus ei pitänyt tarpeellisena määrärahan merkitsemistä talousarvioehdotukseen tätä tarkoitusta varten.

Vt Tuominen ym. tekivät 3.9. aloitteen, että kaupunginhallitusta v:n 1970 talousarvion käsittelyn yhteydessä kehoitettaisiin liittämään teatterien avustuksen saamisen ehdoksi toivomuksen, että teatterit joko järjestäisivät vuosittain joitakin 1 mk:n lipuin annettavia erikoisnäytöksiä tai varaisivat määrätyistä näytöksistä eläkeläisille tietyn määrän 1 mk:n hintaisia erikoislippuja. Kaupunginhallitus totesi, että Helsingissä toimivien teattereiden talous oli erittäin kireällä, minkä vuoksi niiden taloudellisia rasituksia ei voitu lisätä kaupungin niille myöntämää avustusta huomattavasti lisäämättä. Teattereiden ja oopperan avustuksen saamisen ehdoksi oli kuitenkin kuten ennenkin asetettu, että avustusta saavat antavat tietyn määrän kansannäytöksiä puolesta tai sitä huokeammasta lipun hinnasta.

Vt Järvinen ym. tekivät v. 1968 aloitteen, että kaupunginhallitus velvoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin kunnallisen elokuva-teatterin perustamiseksi Helsinkiin. Kaupunginhallitus totesi, ettei ollut perusteltua ottaa tätä uutta toimintamuotoa kaupungin tehtäväpiiriin, koska Helsingissä oli korkeatasoisia ohjelmia tarjoavia elokuvateattereita riittävästi. Lisäksi ei kaupungilla nykyisen taloudellisen tilanteen vallitessa eikä nykyisen äyrinhinnan puitteissa ollut mahdollisuutta ottaa hoitaakseen tämänluonteisia uusia tehtäviä.

Vt Heikkonen ym. tekivät v. 1968 aloitteen

1. Kaupunginvaltuusto

tutkimuksen suorittamisesta Helsingin kehityksen vaatimista vapaa-ajanvieton järjestämiseksi tarvittavista kauko- ja eräretkeilyyn sopivista maa-alueista ja että mahdollisesti ryhdyttäisiin toimenpiteisiin tällaisten alueiden hankkimiseksi esim. Lapista tai Itä-Suomesta. Kaupunginhallitus totesi asettaneensa 5.5.1969 virkistysalue-toimikunnan, jonka tarkoituksena on selvittää mm. virkistysalueiden tarvetta ja niiden sovittamista yleis- ja asemakaavoihin. Kaupunginhallitus piti esitetyn erillisen tutkimuksen suorittamista tarpeettomana, koska Itä-Suomessa ja Lapissa on riittävästi eräretkeilyyn sopivia alueita ilman että kaupungin tarvitsee hankkia niitä omistukseensa.

Vt Pettinen ym. tekivät v. 1968 aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin antamaan valtuustolle selostus siitä, mihin toimenpiteisiin se katsoo aiheelliseksi ryhtyä Vuosaaren uima-alueen kunnostamiseksi sekä antamaan tiedon ko. toimenpiteiden kustannuksista. Kaupunginhallitus totesi uimalan alueen edelleenkin kuuluvan Vuosaari-Säätiön omistukseen. Säätiö oli myös laadittanut suunnitelman alueen kunnostamiseksi, mutta ei ollut saanut maistraatilta tarvittavaa rakennuslupaa. Säätiön ja kaupungin välillä oli käyty neuvotteluja alueen luovuttamisesta kaupungin haltuun, mikä tapahtuisi viimeistään silloin, kun Vuosaaren sillan ja sillalta Vuosaareen johtavan tien omistusoikeuden luovuttamista kaupungille koskeva sopimus saadaan aikaan. Koska alueen omistusoikeutta ei ollut vielä ratkaistu, ei kaupunginhallitus pitänyt tarkoituksenmukaisena aloitteessa tarkoitettua tarkemman selostuksen antamista valtuustolle.

Vt Aalto ym. ja vt P. Vennamo tekivät vastaavasti 29.1. ja 29.10. aloitteen kiireellisen tutkimuksen suorittamiseksi Kumpulan maauimalan uima-altaan kattamiskustannuksista ja määrärahan varaamiseksi seuraavassa talousarviossa kattamiskustannuksia varten. Kaupunginhallitus totesi, että Kumpulan maauimala sijaitsee verrattain hyvien yh-

teyksien päässä Pirkkolan urheilupuistosta, jossa on katettu uima-allas. Uusia uimahalleja oli suunniteltu Myllypuron ja Talin urheilupuistojen yhteyteen. Sekä Kumpulan maauimalan että Uimastadionin kattaminen edustavat jo sinänsä sellaista kustannuserää, jonka turvin voidaan rakentaa alun perin katetuksi uimalaksi tarkoitettu tila. Tästä syystä kaupunginhallitus ei ollut ottanut talousarvioehdotukseensa aloitteessa tarkoitettua määrärahaa. Lisäksi kaupunginhallitus viittasi vt P. Vennamon 25.6. tekemän aloitteen yhteydessä lausumaansa.

Vt Heilala ym. tekivät 17.9. aloitteen, että kaupungin omistamilla alueilla toimivat pursiseurat ja venekerhot velvoitettaisiin venepaikkoja edelleen vuokratessaan asettamaan helsinkiläiset jäsenensä etuoikeutettuun asemaan. Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa tarkoitettu velvoitus voidaan antaa vuokrasopimusta tehtäessä tai, mikäli kaupunki on lainavaroilla rahoittanut venelaiturin tai venevajan rakentamisen, velkakirja-ehtoja vahvistettaessa. Asiaa koskevat ohjeet oli annettu urheilu- ja ulkoiluvirastolle.

Vt P. Vennamo ym. tekivät 25.6. aloitteen, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta kiireellisesti myöntämään tarpeelliset määrärahat ns. kuplahallin rakentamiseksi jalkapalloilun talviharjoittelua varten. Kaupunginhallitus totesi, että urheilu- ja ulkoilulautakunta oli varannut Suomen Palloliiton Helsingin piirin anomuksesta Töölön pallokentältä harjoitusalueen jalkapalloharjoittelua varten tarkoitettua ylipainehallin pystyttämistä varten. Anoja oli myöhemmin peruuttanut varauksensa ja esittänyt, että halli pystytettäisiin kaupungin toimesta. Koska urheilulaitoksia ja kenttiä varten varatut määrärahat ovat ohjeellisesti jo sidotut muihin tarkoituksiin, oli urheilu- ja ulkoilulautakunta asettanut jaoston tutkimaan suunnitelmaa ja sen toteuttamismahdollisuuksia. Erillisen määrärahan merkitsemistä tähän tarkoitukseen kaupunginhallitus ei pitänyt tarkoituksenmukaisena.

Myllypuron urheilupuiston suunnitelman kiirehtimisestä tekivät vt Antikainen ym. 12.3. aloitteen esittäen, että itäisten kaupunginosien asukkaitten urheilu- ja virkistystarpeita palvelevan Myllypuron urheilupuiston rakentamiseen varattaisiin v:n 1970 talousarvioon 3 mmk:n määräraha ja että työt aloitettaisiin ensi tilassa. Kaupunginhallitus totesi, että Myllypuron urheilupuiston rakentaminen oli tarkoitus aloittaa v. 1972, jota ennen sen rahoittaminen voimassa olevan taloussuunnitelman mukaan ja nykyisen äyrin hinnan puitteissa ei ollut mahdollista. Suunnitelmat saatetaan valmiiksi kuitenkin mahdollisimman nopeasti, niin että rakennustyöt työttömyyskauden sattua voitaisiin aloittaa suunniteltua aikaisemmin työllisyystöinä.

Vt Hertteli teki 25.6. aloitteen, että kaupunginhallitus ryhtyisi tarpeellisiin toimenpiteisiin esityksen tekemiseksi valtuustolle perustettavien urheiluseurojen tukemiseksi jo ensimmäisenä toimintavuonna sekä niiden ja jo olemassa olevien urheiluseurojen avustuksen lisäämiseksi sekä muidenkin kilpa- ja kuntourheilutoiminnan edellytysten parantamiseksi. Kaupunginhallitus totesi, että avustusten myöntämisestä ja käytön valvonasta annettujen ohjeiden mukaan avustusta ei myönnetä yhteisön ensimmäisenä toimintavuotena. Ohje on katsottu tarpeelliseksi mm. sen takia, että avustuksia myöntävällä kaupungin viranomaisella olisi mahdollisuus saada käsitys yhteisön toimintaperiaatteista. Vaikka avustusten lisääminen seurojen toiminnan kannalta saattaisi olla tarpeellista, kaupungin taloudelliset mahdollisuudet eivät kuitenkaan salli avustusten lisäämistä talousarvioehdotukseen merkittyä suuremmassa määrin.

Vt Hiitonen ym. tekivät v. 1967 aloitteen tutkimuksen suorittamiseksi siitä, missä määrin olisi aiheellista pyrkiä saamaan kaupungin tuella aikaan erityisiä nuorisotaloja nuorten ikäluokkien ajanviete- ja harrastus-

toiminnan kaikinpuoliseksi kehittämiseksi. Lisäksi olisi vielä harkittava, voisiko kaupunginhallitus jossain muodossa käyttää hyväksi niitä suunnitelmia, jotka jo on yksityisellä taholla laadittu nuorisotalon aikaansaamiseksi Lauttasaareen ja Käpylään. Kaupunginhallitus totesi, että nuorisotyölautakunta oli esittänyt vuosiksi 1970—1979 uusien nuorisokerho- ym. rakennusten aikaansaamista koskevan ohjelman. Ohjelman toteuttamista varten on mainittujen vuosien talousarvioihin merkitty määrärahoja yht. 14 870 000 mk. Ohjelmaa laadittaessa oli mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon eri järjestöjen toimesta laaditut, tavalla tai toisella vireillä olevat suunnitelmat. Talousarvioihin merkittyjen määrärahojen puitteissa pyritään toteuttamaan tätä ohjelmaa.

Vt Ruohonen ym. esittivät v. 1968 tekevänsä aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin tontin varaamiseksi kunnallista nuorisotaloa varten alueelta Kallio – Vallila – Hermannin sekä tälle tontille tulevan talon suunnittelun ja rakentamisen aloittamiseksi niin pian kuin mahdollista. Kaupunginhallitus totesi v. 1965 varanneensa Vallilan korttelin n:o 540 tontin n:o 1 Vallilan sivukirjasto- ja nuorisotaloa varten. Talon ohjelmointi ja alustava suunnittelu oli parhaillaan käynnissä. Rakentaminen voitaisiin ilmeisesti aloittaa vasta v. 1974.

Vt Laurila ym. tekivät 26.2. aloitteen kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä harrastustoimintaan sekä erityisesti lasten ja nuorten vapaa-ajanviettoon sopivan huoneiston rakentamiseksi Malmilla sijaitsevalle Väärämäen alueelle. Kaupunginhallitus totesi kysymyksen olevan valmisteltavana. Pyrkimyksenä oli saada mainitut tilat aikaan alueen lämpökeskuksen yhteydessä olevaa huoltorakennusta laajentamalla. Suunnitelmaa kustannusarvioineen laadittiin parhaillaan. Ottaen huomioon kiireellisemmät investointi-

1. Kaupunginvaltuusto

kohteet kaupunginhallitus ei kuitenkaan ollut voinut ottaa tätä tarkoitusta varten määrärahaa talousarvioehdotukseensa.

Vt Ukkola ym. ehdottivat 7.5. tekemässään aloitteessa »toimenpiteisiin ryhtymistä kaupungin puhtaanapitolaitoksen työntekijäin sosiaalityöjärjestämiseksi lain ja olosuhteiden edellyttämälle tasolle.» Kaupunginhallitus totesi, että päätymässä olevan 1960-luvun aikana on useimmissa kaupunginosissa saatu rakennusviraston puhtaanapitosaston työntekijöille asialliset ja nykyaikaiset peseytymis- ja pukeutumistilat asiaan kuuluvine aputiloineen. Kaikissa puhtaanapitopiireissä ei kuitenkaan olla näin pitkällä, koska tilojen saaminen kytkeytyy kaupungin muihin rakennushankkeisiin. Siihen saakka joudutaan turvautumaan tilapäisiin parakiratkaisuihin. Käytetyt parakit eivät kuitenkaan yleensä poikkea viraston sosiaalityöjärjestämisen yleisestä tasosta ja kaikkia vakinaisia puhtaanapitotyöntekijöitä varten on olemassa asialliset tilat. Uusien sosiaalityöjärjestelmien toteuttaminen riippuu talousarvioihin vuosittain otettavista määrärahoista.

Vt Hertteli ym. tekivät 25.6. aloitteen, että kaupunginhallitus ryhtyisi voimakkaisiin toimenpiteisiin kaupungin itsenäisten ratkaisujentekomahdollisuuksien säilyttämiseksi kiinteistökytkeytyksissä. Aloitteentekijöiden mielestä kaupungin ei tulisi myydä eikä vaihtaa alueitaan, mikäli kysymyksessä ei ole rakennuslain mukainen vaihto, jossa on kysymys kaupungin oman rakennustoimintansa vuoksi suorittamasta toiminnasta. Rakennustoimintaa harjoittaville yhtymille voidaan kaupungin omistamia tontteja vain vuokrata. Kaupunginhallitus totesi pyrkineensä voimakkaasti tehostamaan kaupungin maanhankintaa. Voidakseen varata vuosittain talousarvioihin maanhankintaan tarvittavat riittävät määrärahat tontteja on ollut ja on edelleen pakko jossain määrin myös myydä. Myyntiä suoritetaan kuitenkin pääasiallisesti vain teollisuus- ja liikelaitok-

sille, jolloin useimmissa tapauksissa on kysymys paikkakunnalle jäämisestä. Näissä tapauksissa tonttimaasta saadaan hyvä hinta sekä tontille tehokas ja tuottava käyttö. Kaupunginhallituksen talousarvioehdotukseen sisältyy 16 mmk:n määräraha maanhankintaan ja 4 mmk:n tulomääräraha maan myynnistä.

Vt V. Vennamo ym. tekivät 26.2. aloitteen, että »kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti keskeyttämään ns. kateuskorvauksen periminen ja tuomaan ennen kaikkea omakotiasutuksen kustannusten perimiskysymykset koko laajuudessaan oman esityksensä kanssa valtuuston käsiteltäväksi niin, että valtuusto voisi määrittellä uudet asumiskustannuksia ja asuntopulan poistamista koskevat periaatteensa kaupungissamme.» Kaupunginhallitus totesi, että katu- ja viemärikorvausten periminen Helsingissä on järjestetty lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Korvauksia ei kaupunginhallituksen mielestä ole pidettävä kohtuuttomina niihin kustannuksiin verraten, joita asutusalueiden kunnallistekniikan rakentaminen kaupungille aiheuttaa. Poistamalla nämä korvaukset kaivennetaisiin samalla sitä rahoitus pohjaa, jonka turvin uusia asumiskelpoisia asuntoalueita rakennetaan. Kaupunginhallitus on talousarvioehdotuksessaan edellyttänyt, että voimassa oleva järjestelmä edelleen säilytetään.

Myös vt Jokinen ym. tekivät 12.3. samaa asiaa koskevan aloitteen, jossa lisäksi ehdotettiin, että »kaupunginhallituksen 5.2.1968 tekemä päätös muutettaisiin siten, ettei kaupunki peri omakoti- ja pientalotonttien omistajilta rakennuslain 75 §:ssä mainittuja katualuekorvauksia.» Kaupunginhallitus viittasi edellä lausumaansa sekä totesi, ettei kaupungin nykyinen taloudellinen tilanne suoma mahdollisuutta luopua nykyisistä tulolähteistä.

Vt P. Vennamo ym. tekivät 12.3. aloitteen, että »kaupunginhallitus velvoitettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin puuttu-

vien ja tarpeellisten katujen sekä viemärien rakentamiseksi kaupunkiimme suunnitelmallisesti ja lyhyen ajan kuluessa.» Kaupunginhallitus totesi, että pitkän tähtäyksen taloussuunnitelman yhteydessä oli laadittu suunnitelma myös kunnallisteknillisten töiden, joihin katujen ja viemärien rakentaminen kuuluu, suorittamisesta taloudellisten mahdollisuuksien puitteissa tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Äskettäin valmistuneesta ja julkisuuteen saatetusta taloussuunnitelmasta voidaan todeta, missä määrin kaupungilla on edelleen velvollisuuksia tässä suhteessa ja mitkä ovat ne taloudelliset mahdollisuudet, joiden puitteissa tehtävät on suoritettava.

Vt P. Vennamo ym. ehdottivat 26.3. tekemässään aloitteessa »kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä, jotta mahdollisimman monelle siirtolapuutarhatontin anojalle voitaisiin osoittaa sellainen kaupungin alueelta, vaikkapa lyhyeksikin ajaksi.» Kaupunginhallitus totesi kiinteistölautakunnan asettaneen tilapäisen jaoston selvittämään mm. mahdollisuuksia saada uusia siirtolapuutarhaksi sopivia alueita kaupunkilaisten käyttöön. Tällaisia alueita on kuitenkin kaupungin hallinnollisten rajojen sisäpuolella enää rajoitetusti. Jaosto onkin tutkinut mahdollisuuksia saada näitä alueita Helsingin lähikunnista, kuten Sipoosta ja Kirkkonummelta. Viljelyspalstoja sensijaan riittää toistaiseksi kaikille halukkaille myös kaupungin alueelta. Tarvittavat alueet voidaan hankkia kiinteistönostoja varten merkityllä, entistä huomattavasti suuremmalla määrärahalla.

Vt Ukkola ym. tekivät 18.6. aloitteen, että »Hakaniemen hallin perusparannustöihin ryhdyttäisiin kiireellisesti yleisten töiden lautakunnan esittämien suunnitelmien mukaisesti.» Kaupunginhallitus totesi, että yleisten töiden lautakunnan esittämien suunnitelmien ollessa kiinteistövirastossa valmisteltavina teki nuorisotyölautakunta esityksen hallin toisen kerroksen muuttamisesta nuorisotiloiksi. Kun tämä asia oli tutkittu ja todettu, ettei esitys

nuorisotyölautakunnan esittämällä tavalla ollut puollettavissa, ryhdyttiin uudelleen tutkimaan yleisten töiden lautakunnan esittämää suunnitelmaa. Koska tämän suunnitelman toteuttaminen olisi ollut verrattain kallis, oli talorakennusosaston kanssa sovittu uuden, tarkistetun suunnitelman laatimisesta. Suunnitelma valmistui syyskuussa 1969. Korjaustöiden lykkäytymisestä ei ole ollut haittaa. Korjaustöitä varten oli v:n 1968 talousarvioon merkitty 1.3 mmk:n määräraha, joka oli edelleen käyttämättä.

Vt Laine ym. esittivät 21.5. tekemässään aloitteessa, että entistä tehokkaamman asuntotuotannon aikaansaamiseksi ja erityisesti vuokra-asuntojen lisäämiseksi olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin asuntotuotanto-ohjelman tarkistamiseksi. Lisäksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava merkitsemään v:n 1970 talousarvioon vähintään 25 mmk kaupungin oman asuntotuotannon rahoittamista varten. Kaupunginhallitus totesi, että Helsingin kaupungin asuntotuotanto-ohjelmaa vuosiksi 1969–1973 ja 1970–1974 laadittaessa oli otettu huomioon kaupungin kehittämistä koskeva, kaupunginhallituksen asettama väestötavoite. Ohjelmassa on pyritty vaikuttamaan ko. tavoitteen toteutumiseen siten, että asuntotuotantoluvut nostetaan n. 400 000 m²:iin huoneistoalaa vuodessa. Jatkettaessa näin v:een 1980 saakka saavutetaan väestötavoite. Ohjelman toteuttaminen edellyttää entistä tehokkaampaa asuntotuotantoa ja maankäytön tiivistämistä. Kaupungin oma asuntotuotanto vastaa likimain vuokra-asuntojen osalta v:lle 1966–1969 asetettuja tavoitteita eli n. 250 000 m² huoneistoalaa vuosittain. Kaupungin oman asuntotuotannon rahoittamista varten on vuosittain varattu 16 mmk:n määräraha, minkä on laskettu riittävän ohjelman toteuttamiseen, elleivät asuntojen rakentamiskustannukset olennaisesti nouse.

Vt Heilala ym. tekivät 17.9. aloitteen, että »kaupunginhallitus tutkituttaisi, olisiko mahdollista rakennuttaa yksityisen pääoman

avulla pysäköintitalo Tähtitorninmäen alle siten, että se kriisiaikana toimisi tarvittaessa väestönsuojana.» Kaupunginhallitus totesi, että väestönsuojan tai muiden tilojen sijoittamista Tähtitorninmäen alle oli tutkittu ja että siitä oli olemassa jo valmiit, toteuttamista odottavat suunnitelmat. Osa tiloista rakennetaan valtion toimesta ja sen tarpeita varten. Osa tiloista tulee yleiseen väestönsuojelukäyttöön kriisiajan tarpeita silmällä pitäen. Tämän osan rakentamismahdollisuuksia aloitteessa mainitulla tavalla tutkittaan väestönsuojelutoimistossa.

Vt V. Vennamo ym. sekä vt Tuominen ym. tekivät vastaavasti 15.1. ja 18.6. aloitteen, että invalideille, työttömille, kansaneläkeläisille ja opiskeleville nuorille sekä vaikeassa taloudellisessa asemassa oleville muille henkilöille annettaisiin raitiovaunuihin ja kaupungin linja-autoihin ilmainen vuosikortti hakemuksen perusteella. Kaupunginhallitus totesi, ettei kaupungin taloudellinen tilanne salli äyrinhintaa nostamatta entistä laajempaa ilmaisten palvelusten antamista. Liikennelaitoksen nykyisen alennuslippujärjestelmän puitteissa lienee ainakin invalideilla melko edulliset liikkumisedellytykset kaupungin liikennevälineissä. Muiden aloitteissa tarkoitettujen ryhmien osalta asian järjestäminen on vaikeampaa. Asiaa harkitaan kuitenkin liikennelaitoksen lautakunnan toimesta kokonaiskysymyksenä. Kaupunginhallitus ei kuitenkaan talousarvioehdotuksessaan ole ottanut huomioon muita kuin invalideille ja koululaisille myönnettävät alennusliput.

Lisäksi tekivät vt P. Vennamo ym. 18.6. aloitteen, että »kaupunginhallitus selvittäisi, olisiko mahdollista järjestää kaupungin yleisille virkistyspaikoille ilmainen kuljetus vanhuksille, invalideille ja nuorille.» Paitsi edellä lausumaansa kaupunginhallitus totesi, että kaupungilla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia ilmaisten palvelusten lisäämiseen, vaikka se esim. invalidien osalta saattaisi olla perusteltuakin. Virkistysalueiden käytön ny-

kyinen rahallinen tuotto on kaupungille niin vähäinen, että kaupunginhallitus pitää aloitteessa mainitun selvityksen tekemistä tässä vaiheessa tarpeettomana.

Vt Kalliala ym. tekivät 3.9. aloitteen, että »kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin 1) sadekatosten rakentamiseksi entistä lukuisammille pysäkeille ja 2) mahdollisuuksien mukaan muutamien istuinpaikkojen järjestämiseksi tällaisille pysäkeille». Kaupunginhallitus totesi liikennelaitoksen varustaneen pysäkkejä sadekatoksilla sille vuosittain myönnettyjen määrärahojen puitteissa siinä järjestyksessä kuin se on ollut pysäkkien käytön kannalta taroituksenmukaista. Rakennusviraston puisto-osasto on puolestaan huolehtinut penkkien sijoittamisesta sellaisten pysäkkien viereen, joita vanhukset käyttävät tai joilla penkki muutoin on katsottu tarpeelliseksi. Sekä sadekatosten rakentamista että istuinpaikkojen järjestämistä pysäkeille jatketaan talousarvioon vuosittain merkittävien määrärahojen puitteissa.

Vt V. Vennamo ym. esittivät 3.9. tekemässään aloitteessa, »että kaupunginhallitus asettaisi kiireellisesti riittävän pätevän ja tehokkaan Helsingin kaupungin tarpeettomien menojen ja kulujen karsimistoimikunnan, jotta kaupungin veroäyrin hinnan nousu estyisi sekä jotta veroja ja maksuja päinvastoin voitaisiin alentaa ja kunnalliset palvelukset kuitenkin asianmukaisesti hoitaa.» Kaupunginhallitus totesi, että voimassa olevan kunnallislain mukaan kunnan talouden hoito kuuluu Helsingissä kaupunginhallitukselle, jonka tehtävänä on näin ollen huolehtia siitä, ettei kaupungin toiminnoissa ole tarpeettomia menoja ja kuluja. Kaupunginhallituksen tarkoituksena on jatkuvasti huolehtia siitä, että kaupungin tehtävät hoidetaan taloudellisesti ja tehokkaasti mahdollisimman alhaisen veroäyrin puitteissa.

Edelleen tekivät vt V. Vennamo ym. 29.10. aloitteen, »että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti laatimaan Helsingin kau-

pungille uusi pitkän tähtäyksen taloussuunnitelma, joka rakentuu sille perustalle, että veroäyrin hintaa ei koroteta nykyisestään.» Kaupunginhallitus totesi, että viimeksi valmistuneen taloussuunnitelman jälkeen ryhdyttiin välittömästi uuden taloussuunnitelman valmisteluihin. Koska taloussuunnitelma uusitaan joka toinen vuosi, valmistuu seuraava suunnitelma v. 1971. Sitä laadittaessa pyritään luonnollisesti pitämään veroäyrin hinta mahdollisimman tasaisena ja alhaisena sekä mikäli mahdollista nykyisellä tasolla.

Vt Heikkonen ym. ehdottivat 1.10. tekevässä aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin antamaan valtuustolle selvitys niistä hallinnollisista ja muista toimenpiteistä, joilla Helsingin elinkeinoelämän kehittyminen voitaisiin entistä paremmin turvata. Kaupunginhallitus totesi, että pitkän tähtäyksen taloussuunnittelutoiminnan yhteydessä on laadittu elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamista koskeva tutkimusohjelma, joka on valmistunut ja esitelty taloussuunnittelutoimikunnalle. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää mm. aloitteessa tarkoitettut seikat. Tutkimuksen valmistuttua se tullaan esittämään valtuustolle tiedoksi.

Vt Jokinen ym. tekivät v. 1968 aloitteen,

Vuoden 1970 talousarvion pääluokkien ja osastojen loppusummat sekä menojen ja tulojen lisäykset (+) ja vähennykset (—) v:een 1969 verrattuna käyvät ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

M e n o t

Varsinaiset menot

		v. 1970	
		mk	mk
01	Yleinen kunnallishallinto	26 005 717	+ 1 693 258
02	Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	44 183 409	+ 4 115 090
03	Terveystenhoito	23 069 814	+ 1 346 942
04	Sairaanhoidto	168 289 605	+ 13 459 052
05	Sosiaaliset tehtävät	189 041 138	+ 23 630 120
06	Opetustoimi	92 316 866	+ 4 950 538
07	Sivistystoimi	41 084 892	+ 4 171 692

1. Kaupunginvaltuusto

		v. 1970	
		mk	mk
08	Yleiset työt	88 966 975	+ 4 145 914
09	Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	45 245 505	+ 5 576 061
10	Satamalaitos	41 974 399	+ 1 940 558
11	Sähkölaitos	143 050 000	+ 11 700 000
11	Vesilaitos	41 801 000	+ 2 801 000
11	Kaasulaitos	25 309 000	+ 3 126 000
11	Liikennelaitos	105 575 000	+ 10 675 000
11	Puutavara- ja polttoainetoimisto	9 448 750	+ 772 500
12	Teurastamolaitos	3 894 800	— 12 589
12	Elintarvikekeskus	8 080 435	+ 74 640
12	Keskuspesula	4 873 196	+ 234 964
12	Tietojenkäsittelykeskus	3 391 881	+ 150 933
13	Rahoitusmenot		
	Kunnallisverojen poistot	8 000 000	+ 4 089 350
	Muut rahoitusmenot	77 346 250	+ 24 196 390
Varsinaiset menot yhteensä		1 190 948 632	+ 122 850 002

Pääomamenot

14	Pääomamenot	356 658 519	+ 36 467 569
Kaikkiaan		1 547 607 151	+ 159 317 571

Tulot

Varsinaiset tulot

		v. 1970	
		mk	mk
01	Yleinen kunnallishallinto	1 199 192	+ 153 700
02	Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	6 048 497	— 925 093
03	Terveysdenhoito	2 881 820	+ 200 245
04	Sairaanhoido	48 102 762	+ 3 144 371
05	Sosiaaliset tehtävät	32 290 667	+ 2 121 880
06	Opetustoimi	23 117 784	+ 747 319
07	Sivistystoimi	6 403 753	+ 719 361
08	Yleiset työt	28 457 877	— 814 684
09	Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	48 525 025	+ 2 397 210
10	Satamalaitos	42 495 000	+ 2 100 000
11	Sähkölaitos	165 850 000	+ 10 940 000
11	Vesilaitos	39 285 000	— 40 000
11	Kaasulaitos	23 777 000	+ 3 206 200
11	Liikennelaitos	105 575 000	+ 36 099 000
11	Puutavara- ja polttoainetoimisto	9 490 000	+ 772 500

1. Kaupunginvaltuusto

		v. 1970	
		mk	mk
12	Teurastamolaitos	3 932 000	+ 33 900
12	Elintarvikekeskus	6 506 000	— 855 000
12	Keskuspesula	4 994 603	+ 242 749
12	Tietojenkäsittelykeskus	3 042 449	+ 464 206
13	Rahoitustulot		
	Kunnallisverot	671 312 283	+ 105 686 568
	Muut rahoitustulot	157 258 675	— 10 288 937
Varsinaiset tulot yhteensä		1 430 545 387	+ 169 029 209

Pääomatulot

14	Pääomatulot	117 061 764	+ 3 199 487
Kaikkiaan		1 547 607 151	+ 172 228 696

15. Muut asiat

Elinkeinon harjoittamista koskevat anomukset. Kaupunginvaltuusto päätti maistraatille annettavissa lausunnoissaan kahdessa tapauksessa ilmoittaa puoltavansa huutokauppaliikkeen harjoittamista ja huutokaupantoimittajan ammatin harjoittamista koskevia anomuksia (26.3. 242 §, 21.5. 364 §).

Ulkomaalaisen oikeus omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta. Lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista seuraaviin anomuksiin suostumiseen nähden: Espanjan valtion anomus saada hallita toim. joht. Arvo Himbergiltä ostamaansa Kaivopuiston korttelin n:o 199 tonttia n:o 23b sillä olevine rakennuksineen Suomeen akreditoidun lähettiläänsä virka-asuntona käyttämistä varten (7.5. 312 §); Esso Oy:n anomus saada hallita kaupungilta vuokraamaansa Taka-Töölön korttelin n:o 518 tonttia n:o 52 huoltoasematoiminnan harjoittamista varten (17.9. 645 §); ruotsinmaalaisen ins. Sven Dahlgrenin ja hänen vaimonsa Suomen kansalaisen Ethel Dahlgrenin anomus saada hallita vuokrasopimuksen perusteella Oulunkylän korttelin n:o 28022 asuntotonttia n:o 9 ja omistaa sillä oleva omakotitalo sekä saada

ostaa ko. tontti v. 1974 sen silloiselta omistajalta vuokrasopimuksen ehtojen mukaisesti (3.9. 591 §); Gulf Oil Oy:n anomus saada hallita kaupungilta pitemmäksi ajaksi kuin 5 v:ksi vuokraamaansa korttelin n:o 28222 tonttia n:o 1 huoltoasematoiminnan harjoittamista varten (12.2. 116 §); perustettavan kiinteistöyhtiö Melkonkatu 6 Oy:n anomus saada hallita rva Kitty Demoulinilta ostamaansa Lauttasaaren kylässä olevaa TK 31138 T 4 -nimistä tilaa RN:o 1⁶¹¹ Lauttasaaren yksinäistaloa asemakaavamääräysten mukaista rakentamista varten (7.5. 313 §); meklari Norman Alexanderin ja hänen vaimonsa Juanita Alexanderin anomus alaikäisen lapsensa, Ison-Britannian alamaisen Margot Alexanderin holhoojina, että tämä alaikäinen saisi omistaa ja hallita vanhemmiltaan lahjoituksena saamaansa Lauttasaaren korttelin n:o 31078 tontin n:o 1 käsittävää tilaa RN:o 1⁵⁸¹ (26.3. 248 §); Särkiniemi Oy:n anomus saada omistaa ja hallita alaikäisiltä Aline Liljequistilta ja Mathias Demoulinilta ostamaansa Lauttasaaren korttelin n:o 31119 tonttia n:o 3 (25.6. 511 §); S. & N. Oy:n anomus saada omistaa ja hallita Lauttasaaren korttelin n:o 31131 tonttia n:o 5, jonka omis-